

która będzie otwartą po dojeździe do skutku ugody czesko-niemieckiej.

W takim składzie rzeczy trudno było klubowi ludowemu, złożonemu z 3 członków, cokolwiek zdziałać, oni stali tylko na straży interesów ludu, pilnując, by mu nie wyrządzono krzywdy.

Mowca spodziewa się jednak, iż w przyszłości ruch ludowy stanie się podstawą całej reprezentacji państwa. Podniósł daleki sprawozdawca wszystkie sprawy, które były przedmiotem interpelacji wnoszonych przez klub ludowy. W końcu zaznaczył, iż nie ma nadziei, ażeby parlament co zdziałał — poprawę stosunków obecnych sprawdzi powszechne prawo głosowania.

Właścianie przychylnie wysłuchali sprawozdania, lecz żydowie-socjaliści pragnęli zaznaczyć swą obecność. Jeden z nich wniósł interpelację — nie mającą wiele sensu, a wysłannik „Prawa Ludu” na chwilę zamącił poważny nastrój domagający się natarczywie głosu. Nie pomogło mu jednak odwołanie się do zgromadzenia, właścianie oświadczyli, iż nie pragną słuchać nauki młodego pana, a kilku gorętszych dało mu dobitnie poznać swe usposobienie wołając: „Precz z żydami!” Po tej przerwie obecny na zgromadzeniu poseł Bojko usprawiedliił się zajęciem w polu, w skutek czego nie mógł złożyć relacji jako poseł z IV. kurii.

Na wniosek pp. Ziolińskiego i Gońki uchwalono wotum ufności posłowi Winkowskiemu, który dziękując poruszył sprawę wiecu polskiego w Cieszyńcu.

Na wniosek jego zgromadzeni upoważnili przewodniczącego wyłaniania delegata — poczem przewodniczący wyłaniania Bogdanowicz o godzinie 2. zgromadzenie zamknął.

Z prowincji.

Radzice 30. lipca. (Zabójstwo). W Dąbrowie, przysiółku należącym do Sienkowa w pow. kamionieckim, zdarzył się dnia 27. lipca bardzo przykry wypadek. Mieszkańcy tam rezydenci strażnicy skarbowej, Madziara i gorzelnik Szkiński bawili się wesoło przez całą noc, a rannik urządził sobie strzelanie przez okno pomieszkania. Strzelano najpierw do celu, poczem pijany gorzelnik zaczął strzelać do ludzi, mianowicie do bawiącego na wakacjach nauczyciela Mikołajewicza i do jakiejś kobiety. Z tego powodu miała powstać kłótnia zakończona smutno, bo gorzelnik chwyciwszy bagnet, zabił nim respicjenta. Po tym czynie uciekał zabójca do bliskiej granicy rosyjskiej, lecz złapali go chłopcy, zbili nimilostnie i oddali w ręce żandarmerji, która odstawiła go do sądu w Radziechowie, gdzie toczy się obecnie śledztwo w tej sprawie.

Krampa w powiecie jasielskim 29. lipca. (Bursa, grad). Znowu się sprawdza przysłowie, że nadzieja jest zwodniczą! Lud górski w okolicach Krampej powiatu jasielskiego nad rzeką Wisłą cieszył się aż po dzień 20. b. m. silnymi urodzajami polnymi, od dnia tego jednak ustawicznie deszcze zaczęły wzbudzać obawy, gdyż siano nie zebrane gnić, a kartofle psuć się poczęły, dzień zaś wczorajszymi t. j. 28. b. m. rozwałił już wszelką nadzieję, o godzinie 5-tej po południu nadciągnęły chmury, wkrótce spadł ulewny deszcz, tak że dokoła równin nie było widać jak tylko jeden obszar wody; wzbierające fale porwały mostki, słowem poczyniły spustoszenie straszne, a natura chcąc okazać okropność swej mocy, rzuciła grad wielkości włoskich orzechów i w ten sposób wszelka praca biednego górskiego ludu poszła na marne.

Wczorajem uspokoiło się, ale chyba po to, aby koło północy z całą grozą wystąpił i znowu niepamiętnym deszczem to jeszcze, co przed paru godzinami ocalało, zniszczyć doszczętnie. W roku ubiegłym spaliło się całe gospodarskie zabudowanie tutejszego piecwca cerkiewnego Iwana Proczka, w bieżącym roku nagromadził drzewa na budowę i już takową rozpoczął, a wczorajszymi deszczem zabrał mu je do szczętu, tak że dziś ani pieniędzy ani drzewa.

Żabie 30. lipca. (Usunięcie się góry. — Powódź). Dnia 20. lipca w okolicy Żabiego w miejscowości Czyczyn, ranek był pogodny i upał niezmierny. Koło południa chmury zasłoniły wszystkie szczyty gór, powietrze duszne przepelnione elektrycznością, chmury zgromadzone chywiły się wierzchołków gór — poważne, nieuchronne, straszne. — Naraz błyskawica za błyskawicą, grzmot za grzmotem, deszcz lunął strumieniami. Jak długo to trwało, nie wiemy, naraz usłyszałem krzyki i nawoływania fiśników huculów zbijających tratwy nad brzegiem Czeremoszu czarnego. Wybiegłem z pokoju na ganek i widzę ogromną masę, lawinę wody, czarnej, pędzącej z kolosalną chyżością, unoszącej całe masy drzewa, żywe świerki i tratwy, łomot, szum tej strasznej górskiej wody, trzask rozrywanych tratw, nieopisany chaos

dział się w lożyisku Czeremoszu czarnego, gromyżąc zagładą wszystkim na co natrafi, zabierając ziemię i kamienie z brzegów. Woda w kilku minutach doszła do punktu kulminacyjnego wezbrania, unosząc ze sobą pracę ludzi, którzy z trwoży oniemieli, zostawiając wszystko na łup robujących żywiołów, ocalałają tylko życie. W rękut oberwania się chmury usunęło się prawie pół góry na Krasnym Łuhu, zstępując w lożyisko Czeremoszu. Chaty, sadyby sianożęcia, jakie na tej górze były, zniszczały doszczętnie, ludzie ledwie z życiem uciekli.

KRONIKA.

Djarżew Iwowski.

Niedziela 1. sierpnia.
W sali domu robotniczego w pasażu Hausmana uroczysty poranek ku czci Teofila Wiśniowskiego i Józefa Kapuścińskiego.

Wycieczka do Janowa na dochód kolonii wakacyjnych.

Na Pohlulance zabawa towarzyska Towarz. „Jedność.”

W Brzuchowicach festyn na dochód Towarz. „Szkoly ludowej.”

Na strzelnicy miejskiej festyn na dochód Tow. „Ognio.”

Wiadomości osobiste. Prezydent ministrów hr. Kazimierz Badieni przejechał wczoraj o godz. 2. popołudniu przez Lwów do Wiednia. — Marszałek krajowy hr. St. Badieni powraca do Lwowa w poniedziałek.

Kalendarz. Niedziela (1.): Piotra w Ok. — Wschód słońca o godzinie 4. minut 41, zachód o godzinie 7. minut 29.

Wieniec, który imieniem rady miejskiej złożony został wczoraj u stóp pomnika Wiśniowskiego, jest dziełem znanej pracownicy słuśarskiej p. Jana Stankiewicza. Składa się on z trzech wieńców cieniowych, razem splecionych i związanych u dołu zwisającymi kajdanami, na których umieszczono napis „Rada król. miasta Lwowa bohaterom i męczennikom.” Na gałązkach bocznych umieszczony jest z jednej strony napis Józef Kapuściński, z drugiej zaś: ks. Kmietowicz, jako nazwiska towarzyszy, wraz z Wiśniowskim skazanymi.

Wieniec przez dzień wczorajszymi leżał u stóp pomnika, potem zaś złożony zostanie w muzeum historycznym miejskim.

Wieniec ten ma 70 centymetrów średnicy, a jako wykuty z żelaza, posiada poważną wagę.

Dość należy, że wieniec obstalowany został dopiero w środę, po uchwałę delegatów miejskich. P. Stankiewicz na poczekaniu zrobił rysunek, a dziewiciu ludzi pracowało dzień i noc do soboty rano.

Na wieść do Cieszyńca. „Jedność” Tow. katolickich robotników we Lwowie wysłało delegata St. Wasniowskiego.

Redakcję naszego pisma reprezentować będzie na wiecu cieszyńskim p. Antoni Choloneński.

„Skala” wysłała do Cieszyńca jako swego delegata p. Jana Ignaszewskiego.

Wiecowa w sprawie cieszyńskiej w Krakowie przewodniczył dr. Kwaśnicki. Imieniem komitetu przedłożył dr. Jan Jakubowski rezolucję: „Wiec uchwała wyrazić najgłębsze ubolewanie wobec zarządu i Koła polskiego z powodu, że sprawa istnienia gimnazjum przez zaniechanie nadania prawa publiczności ze strony ministra oświaty załatwioną została w sposób krzywdzący polską narodowość. Wiec wyraża zapewnienie, że Koło działając w interesie sprawy narodowej, winno starać się usilnie o nadanie jak najprędzej gimnazjum cieszyńskiemu prawa publiczności i przyjęcia go na etat państwa. Wiec wyraża przekonanie, że postawie polscy załatwienie sprawy dopinają.”

Przemawiali następnie w namiętny sposób socjaliści: Misiołek, Marek i poseł Danielak o ucisku ludności szlacheckiej.

Rozucyli Marka potępiających rząd, oraz Kolo, komisarz rządowy uchwałę zabronił.

Uchwalono tylko rezolucję komitetu, który *in pleno* wyjechał do Cieszyńca. Socjaliści będący w znacznej większości odpiewali, wychodząc, Czerwonny sztandar.

Zarmidj. Akcesista prowiantowy w rezerwie został Józef Marbach we Lwowie, profesorem sztabowym Wład. Pazowski w Przemyślu, a profesorem Tomasz Karasik w Krakowie. Przeniesieni kapitan Kar. Weber z Krakowa do Pragi, oficjale prow. Wilhelm Scherer ze Lwowa do Wiednia, Jan Maier z Krakowa do Lwowa. Do rezerwy przeniesieni porucznicy Gust. Schlupeck z 55. pp. w Tarnopolu, Edw. Wereszczyński z 55. pp. w Rawie ruskiej i Ludwik Krasnodębski z 85. pp. w Bobrcu. W stan spoczynku przeniesieni: kapitanowie Kar. Dołężał i Ant. Popeler z 30. pp. i porucznik Wład. Konopasek z 30. bat. strzel. Stopień oficerski złożył pozwolono podpor. w rezerwie Stan. Womeli z 30. bat. strz., a stopień urzędnika wojskowego akcesji prow. Bol. Marcewiczowi w Przemyślu. Z wojska wystąpił pozwolono podpor. rezerwowi. Władyst. Zielińskiemu z 10. p. art. w Kłęczanach.

Pożar. W Chochoniowie w pow. rohatyńskim wybuchł d. 26. zm. pożar i zniżył 7 zagrod włościańskich, a 20 budynków.

W Rymanowie bawilo do dnia 28. lipca 1241 osób, w Szczawnicy do 25. lipca 1843 osób.

Stowarzyszenie pomocy narodowej dla Szląska. Pod tą nazwą uchwalila rada naczelna stronnictwa ludowego na wniosek jednego z członków zawiązać stowarzyszenie dla skutecznego popierania interesów ludności polskiej na Szląsku. Zanim odnośnie statuty zostaną przez władzę zatwierdzone, sprawę tę poprowadzi osoba w tym celu powołany do życia komitet stronnictwa ludowego.

Gwałt publiczny. Onegdaj rano zaalarmowani zostali mieszkańcy ul. Zamkowej rozpaczliwym krzykiem małej (niespełna 3 lata liczący) dziewczynki: „Mamciu ratuj — bo mnie komisarz zabiera!” Słyszac to wołanie wybiegli z domów — przedchodnie zatrzymali się również. Przed domem 1. 7 stal fiaker, a w nim siedzący jakiś pan w mundurze urzędnika sądowego, trzymając owo dziecko na rękach, głośno rozkazujący fiakrowi „Ruszaj na Łyczaków” — odjechał szybko. W domu owym mieszka właścicielka tegoż, Marja Hartl, rzemieślniczka. Podczas tego wypadku była na mieście, a w domu została tylko dziecko ze służką. Pan ów, jak słysząc, kancelista sądowy z Przemysła — zjechałszy fiakrem pod nieobecność właścicielki, dobywał się do drzwi, następnie je wylał i porwał dziecko. Władza bezpieczeństwa czyni dochodzenia tego osobliwego faktu.

Pies wściekły. Z Limanowej pisał: Dnia 22. czerwca rb. między godziną 10 a 11 zrana, kiedy największa liczba parafian udawała się na nabożeństwo do kościoła, pies wściekły należący do tutejszego ks. plebana, pokąsał cztery osoby. Rannych natychmiast oprzył lekarz miejski a urząd gminny odesłał tego samego dnia do Krakowa, gdzie rannym przez dziewięć dni wstrzykiwano surowicę przeciw wodowstrętu. — Dnia 20. lipca Jan Wątroba, lat 14 mający, syn Józefa Wątroby w Limanowej, zaczął okazywać objawy wodowstrętu, które z godziny na godzinę wzmagaly się. Odesłano chłopca do szpitala w Krakowie i tam życie na wodowstręt 23. lipca zakończył. Trzy pozostałe osoby żyją w najwięcej trwdoze, oczekując co chwila wodowstrętu.

Dyrekcja kolei państwowych donosi, iż ruch kolejowy między Stanisławowem a Kołomyją przerwany wskutek ulew, został wczoraj naprawiony podjęty.

Zaburzenia w krakowskiej fabryce cygar. Krakowska rządowa fabryka cygar i papierosów, zatrudniająca około 1000 ludzi, w tej liczbie do 900 kobiet, postanowiła sprowadzić używane już w innych fabrykach rządowych w Austrii maszyny do wyrobu najlichszego gatunku papierosów, tak zw. „drama”, sprzedawanych po 1/3 ct. za sztukę. Maszyna taka wyrabia około 100,000 sztuk papierosów na dzień roboczy. Pierwsze próbné takie maszyny w tych dniach sprowadzono do fabryki krakowskiej wraz z monterem i instruktorem Niemcem, nie umiejącym wcale po polsku. Onegdaj, kiedy jedną z maszyn puszczono w ruch, zajęte w fabryce robotnice, z początku tylko zajęte przy maszynie, pod pozorem, iż nie mogą się porozumieć z Niemcem maszynistą, następnie i inne odstąpiły od zajęć i zajęły nieprzychylną postawę wobec zarządu fabryki. W krótkim czasie wybiły robotnice okna izby, w której umieszczono maszynę, i usiłowały uszkodzić ją, zarząd wszakże, przewidując wybuch niezadowolenia, postawił wewnątrz izby deski ochronne około maszyny i okien tak, iż w rezultacie wyrządzone przez robotnice szkoda jest nieznaczna. Należy dodać, iż wartość jednej maszyny reprezentuje około 30,000 zł.

Zniewolony niepokojami zarząd fabryki zażądał telefonicznie pomocy policji. Niebawem przybył też komisarz wraz z patrolami i rozpoczęło się przeszukiwanie wzburzonych robotnic. Delegatki ich oświadczyły, iż żądają usunęcia maszyn, bo te grożą im pozbawieniem zarobku. Przedewszystkiem zarząd fabryki oświadczył, iż na razie nie ma mowy o wydaleniu już zatrudnionych robotnic, mogą one bowiem być użyte do innych zajęć, a głównie do wyrobu cygar, którego w krótkim czasie się nauczają i skutkiem tego nie tylko nie poniosą uszczerbku w dotychczasowym zarobku, ale nawet wyższy uzyskać mogą. Nie wszystkie robotnice zadolowane były z otrzymanych wyjaśnień i nie ustąpiły z podwórza fabrycznego, do tegoż zarząd z obawy dalszych ekscesów zażądał dalszej interwencji policji, a nadto telegraficznie zawiadomił o zajściu centralny urząd w Wiedniu. Sądzą, że jutro przybędzie delegat z Wiednia dla rozpatrzenia się w sytuacji i poczynienia dalszych zarządzeń.

Informacja nas, iż papierosy „drama”, do których wyrobu sprowadzone zostały omawiane maszyny, w ilości co najmniej 4 milionów sztuk na miesiąc sprowadza krakowska fabryka z Hainburga, gdzie stale za pomocą maszyn tych bywają wyrabiane. Sprowadzenie zatem maszyn nie miało na celu umniejszenia zarobku robotnikom krakowskim, lecz wyłącznie interes samej fabryki krakowskiej, polegający na oszczędzeniu kosztów transportu. Każda zresztą z tych maszyn do obsługi potrzebować będzie co najmniej 20 wprawnych robotnic.

Pożar. W Chochoniowie w pow. rohatyńskim wybuchł d. 26. zm. pożar i zniżył 7 zagrod włościańskich, a 20 budynków.

W Rymanowie bawilo do dnia 28. lipca 1241 osób, w Szczawnicy do 25. lipca 1843 osób.

Z Wieliczki piszą: W zeszłą sobotę bm. lokomotywa kolei salinowej w Wieliczce, na odnodze od szybu ces. Elżbiety do szybu Józefa, najechała wóz salinny, naladowany ziemię, przyczem jeden robotnik (woźnica) na miejscu zginął (Witek), drugi zaś silnie został pokaleczony.

Za lichwę aresztowano w Dynowie pow. Brzozowy Markusa Arma, handlarza skór. Dobrodziej ten od 50 zł. pożyczki pobierał miesięcznie tylko 10 zł. procentu!!

Utonął w Czeremoszu, w Usierykach na przeprawie, gazda z Białoherezi Wasył Geluk, d. 18. lipca rb. z koniem i bagażami.

W Lubieniu, w zakładzie kapielowym, odbędzie się w niedzielę d. 8. bm. bal, z którego dochód przeznaczony na cele dobroczynne.

Przeniesienie. Profesor gimnazjalny Franciszek Nowosielski przeniesiony z Sambora do Tarnowa.

Z uniwersytetu. Pp. Jan Gołab, rodem ze Lwowa i J. Fels, rodem ze Lwowa, otrzymali na uniwersytecie wiedeńskim stopień doktorów wśszch nauk lekarskich.

Zafantowane dziecko. Stałe zamieszkił w Warszawie państwo R. wyjechali na kilka tygodni do Łodzi, gdzie też do dziecięcia kilkomiesięcznego przyjele niankę. W tych dniach państwo R., przygotowując się do powrotnej drogi, spostrzegli nieobecność nianki, która zabrawszy z domu dziecko, znikła. Zaniepokojeni rodzice zwrócili się do tamtejszego wydziału śledczego, którego agenci, przeszukawszy miasto, niemowlę w końcu odnaleli. Pociągnięta do protokołu nianka zeznała, że dziecko schowała „jako fant” z obawy, iż służbodawcy odjadą i nie uszczą jej należności za służbę.

Nieprzyjaciel dziennikarzy, senator Islam Harris, umarł w Waszyngtonie. „Gdyby miał władzę — zwykł był mawiać — przerobiłbym wszystkie prasy drukarskie na armaty i wystrzelalabym wszystkich dziennikarzy”. Gdy pewnego razu po burliwym posiedzeniu interpeluje go natarczywie młody dziennikarz, Harris mu odpowiada: „Gdybym jednym słówkiem, wyrzeczonym do ciebie, młodzieńcze, mógł cały świat zawiść, nie uczyniłbym tego.”

Z Ameryki. W Nowym Jorku powstało w ostatnich czasach stowarzyszenie kobiece, stawiające sobie oryginalne zadanie do spełnienia. Oto celem jego jest wynajdywanie żon ludziom — garbatym. Do stowarzyszenia należąć mogą wdowy lub panny nie starsze nad lat trzydzięci, zupełnie zdrowe i normalnie zbudowane.

W Nowym Jorku również formuje się operetka polska, która będzie odzwierciedlać większe kolonie polskie. Pisma polskie wychodzące w Ameryce domagają się utworzenia polskiej trupy dramatycznej, która dawalałaby dramaty jak: „Barbara Radziwiłłówna”, „Mazepa”, luh piękne komedje Fredry.

W Oranie, w Algierze, sąd wojenny skazał czterech żołnierzy na karę śmierci za usiłowanie podpalenia więzienia, w którym byli zamknięci. Surowy ten wyrok wywołany został przez zachowanie się oskarżonych, którzy głośno ubolewali, że zamiar im się nie udał.

Mianowania. Wydział krajowy mianował: Jana Nosarzewskiego i Mikołaja Horodyskiego asystentami rachunkowymi; Adama Żurowskiego, Erazma Ostrowskiego i Włodzimierza Telichowskiego praktykantami. Kazimierza Zlotnickiego, Władysła Wójcickiego i Władysława Lewickiego aplikantami rachunkowymi.

Egzamin z rachunkowości państwowej odbył w namiestnictwie pp.: Marjan Chechliński i Marjan Lanz ze Lwowa, tudzież Eugeniusz Stanisław Gołabek z Krakowa.

Na kongregacji OO. Reformatów, odbytej w Przemyślu dnia 21. bm. wybrani zostali gwardjanami: w Przemyślu ks. Franciszek Zajęczek, we Włocławku ks. Kandy Furmanik, we Lwowie ks. Marjan Markiewicz, w Rawie ks. Jacek Deszczałka, w Jarosławiu ks. Stanisław Binek, w Sadowej Wiszni ks. Henryk Łokajczyk, w Bieczu ks. Witalis Kapuśnik, w Zakliczynie ks. Jan Falasz, w Wieliczce ks. Joachim Maciejczyk, w Krakowie ks. Eustachy Werner, w Kętach ks. Zygmunt Janicki.

Magistrami zostali: ks. Melchior Kruczyński w Krakowie, ks. Bernard Stopa w Wieliczce, ks. Walerjan Gawędziński w Jarosławiu, ks. Cyprjan First w Przemyślu.

Przeniesieni ks.: Paweł Feczko z Zakliczyna do Biecza, Julian Stachowski z Zakliczyna do Staniąt, Walerjan Gawędziński z Wieliczki do Jarosławia, Dominik Załęzny z Wieliczki do Krakowa, Kajetan Stoch z Biecza do Kęt, Innocenty z Biecza do Przemyśla, Władysław Zajęczek z Krakowa do Zakliczyna, Ludwik Jung z Przemyśla do Lwowa, Ksawery Gurowski z Biecza do Lwowa, Bernard Stopa z Jarosławia do Wieliczki, Rajmund Ptak z Kęt do Jarosławia, Hieronim Wojnarowicz z Rawy do Sadowej Wiszni.

Ustne egzamina dojrzałości rozpoczną się: A) w gimnazjach: 1. św. Anny w Krakowie (poprawcze i cafe) dnia 21. września; 2. św. Jacka w Krakowie (poprawcze) dnia 18. września; 3. III. w Krakowie (poprawcze) dnia 20. września; 4. w gimnazjum akademickim we Lwowie (poprawcze i cafe) dnia 16. września; 5. w gimnazjum Franciszka Józefa we Lwowie (poprawcze) dnia 21. września; 5. w czwartym gimnazjum we Lwowie (po-

prawcze własnego zakładu) dnia 18. września; 7. w gimnazjum piątym we Lwowie (poprawcze własnego zakładu i cafe) dnia 21. września; 8. w drugim gimnazjum we Lwowie (poprawcze i cafe) dnia 17. września.

B) w szkołach realnych: 1. we Lwowie (poprawcze i cafe) dnia 21. września; 2. w Krakowie (poprawcze i cafe) dnia 27. września.

Abiturjenci gimnazjów w terminie wykładowym polskim, którzy otrzymali w jezykiem letnim pozwolenie powtórzenia egzaminu z jednego przedmiotu, a pragną go składać we Lwowie, mają się zgłosić do tego egzaminu w dyrekcji gimnazjum Franciszka Józefa do dnia 5. września br.; abiturjenci czwartego i piątego gimnazjum we Lwowie, mający składać egzamin poprawczy z jednego przedmiotu, składać go będą we własnym zakładzie, a zgłosić się mają również w powyższym terminie; wszyscy zaś inni abiturjenci mają się zgłosić w dyrekcji jednego z wymienionych zakładów również najpóźniej do dnia 5. września br.

Dyrekcja kolei państwowych donosi 30. bm.: Z powodu nawalnicy nastąpiło dnia 29. lipca popołudniu zamulenie torów opodal stacji Podzamcze, co spowodowało spóźnienie pociągów pospiesznych Nr. 3 i 4 i pociągu osobowego Nr. 12. Około 8 godzin wieczorem został normalny ruch pociągów w zupełności przywrócony.

W sprawie gimnazjum cieszyńskiego. Prześlad donosi: „Dowiadujemy się z najpewniejszego źródła, że prezes Koła polskiego p. Apolinary Jaworski, króry bawi obecnie w Skwarzawie, poczynił oświadczenie kroki u p. ministra oświecenia, przedstawiając mu, jak dalece opinja Koła polskiego byłaby bolesnie dotknięta, gdyby gimnazjum polskie w Cieszyńcu nie miało otrzymać tego roku prawa publiczności. Minister Gautsch dał prezesowi Koła najzupełniej uspokajające zapewnienie, oświadczając, że opinja publiczna jest co do tej sprawy że poinformowaną i że tylko trudności technicznej natury przeszkodziły aż dotąd udzieleniu prawa publiczności gimnazjum cieszyńskiemu — że stanie się jednak w bliskiej przyszłości żądosc kilkakrotnie, z naciskiem, a stanowczo ponawianym w tej mierze życzeniem i żądaniem Koła polskiego w Wiedniu.”

Powtarzamy to doniesienie, ale bardzo wątpimy, czy p. Gautsch zechce dotrzymać swego ponownego przyrzeczenia i czy doniesienie to nie jest tylko na to, aby nową obietnicą uspokoić wzburzone umysły i wpłynąć na przebieg wiecu, który w niedziele obradować będzie w Cieszyńcu. P. Gautsch solennie danego przyrzeczenia już raz nie dotrzymał, nie dziwnego przeto, że to nowe przyrzeczenie w nikim zupełnej wiary wzbudzić nie może.

Delegatem socjalistów lwowskich na wiec cieszyński jest poseł Kozakiewicz.

P. Erazm Szeliski zechce się zgłosić do administracji naszego pisma po odbiór zgubionego w dniu wczorajszym dokumentu.

* Na dochód kolonii wakacyjnych odbędzie się w niedzielę 1. sierpnia wycieczka do Janowa z bardzo uroczajonym programem.

* Zabawa towarzyska stowarzyszenia katolickich robotników „Jedność” odbędzie się w niedzielę 1. sierpnia na Pohlulance (wchód przez browar p. Kleina). Program: o godz. 2. popoł. rozpocznie się koncert muzyki, poczem nastąpią zabawy towarzyskie, jak: gra w obręczę, gra piłką, huśtawka, gimnastyka, tańce, koło szczęścia, strzelanie z flobertu o nagrodę, chór terminatorów. O godz. 7 1/2 wiec będzie przedstawiona „wielka ruchoma Diorama światowa”, na zakończenie gra kolorów. Wst p dla członków od osoby 10 ct. — dla gości przez członków zaproszonych 15 ct. Dzieci w towarzystwie rodziców mają wstęp wolny. Wstęp jedynie za okazaniem zaproszenia. Bufet i restauracja we własnym zarządzie. Odbycie zabawy oznami wywieziona chorągiew z 10-kalu stowarzyszenia „Jedność”, ulica Ormiańska 1.30.

* Szesnastu członków Tow. śpiew. „Echo” wyruszyło wczoraj ze Lwowa na wycieczkę arystokratyczną w czasie której koncertować będzie w Rymanowie 31. lipca, w Krynicy 2. sierpnia, w Szczawnicy 5. a w Zakopanem 7. Część dochodu przeznaczona na szkołę polską w Białej.

* Wycieczka akademickiego klubu cyklistów we Lwowie do Lubienia, odbędzie się dziś w niedzielę 1. sierpnia. Wyjazd o godz. 3. popoł. z placu Akademickiego.

* Uroczysty poranek ku czci męczenników wolności śp. Teofila Wiśniowskiego i Józefa Kapuścińskiego, odbędzie się dziś w niedzielę o godz. 11. rano w wielkiej sali „Domu robotniczego” (w pasażu Hausmana nr. 8), jako w 50tą rocznicę ich stracenia (31. lipca 1847). Na poranek ten zapraszają pp. Antoni Mańkowski, Józef Hudec, Kornel Żelazkiewicz i Jan Kozakiewicz. Z uznaniem podnieć należy, iż socjaliści również czczą pamięć naszych narodowych bohaterów.

* Ze „Skaly.” Ze względu na 50tą rocznicę męczennickiej śmierci śp. Teofila Wiśniowskiego i Józefa Kapuścińskiego, zapowiedziane przedstawienie amatorskie „Zagrody Sobkowej” i zabawa towarzyska zostały odłożone do 8. sierpnia.

w swych domostwach. Rynek, na którym zatrzymali się związkowi, pusty był, gdyby wzmógł.

„Złożono tedy na prędce radę wojenną, co dalej czynić” — opowiadała w swej relacji jeden z ostatnich, żyjących jeszcze uczestników narajowskiej wyprawy, czcigodny Apolinary Stokowski. — „Nic nie przemawiało za tem, aby iść dalej, lub zostać na miejscu. Przeciwnie wszystko za tem, aby jaknajprędzej się wynosić i Panu Bogu podziękować, że się tak skończyło, bo mogło być bardzo źle z nami.”

Ustępując z Narajowa, zatrzymali się związkowi w „Kraglej”, z której arendarz, lekając się słusznego odwetu, umknął wraz z całą rodziną, pozostawiając karczmę na łaskę losu. Po dokładniejszym zbadaniu obszernego zabudowania, odkryto w niem wszakże dwoje sanek, które furmani ze strachu odbiegli, poruczywszy konie wraz z uprzężą. Na jednych saniach umieścili się słabsi towarzysze, na drugich Wiśniowski wraz z Henrykiem Schmittem, oraz z jednym jeszcze związkowym i ruszyli do Błotni. Zatrzymawszy się w tamtejszej karczmie, opowiadali, iż powracają z polowania, lecz mimo późnej pory gromadka chłopów, wydająca przy kieliszku, zaczęła się panom podejrzliwie przyglądać... Widocznie wiadano już o tem, co zaszło pod Narajowem, a w przypuszczeniu tem utwierdził związkowych fakt, iż chłopcy, porozumiewający się szepceniem między sobą, wyszli z karczmy i niebawem zaczęli się

nawoływać wśród chałup. Nie tracąc więc czasu, siedli nadciągający pieszo powstańcy wraz z Wiśniowskim i przybyłymi poprzednio związkowymi na spotkanie w tamtejszej karczmie sanie i rozjechali się w rozmaite strony do domów. Wiśniowski wraz z częścią narajowskiego oddziału popieszył do Pomorzana, gdzie u proboszcza, Antoniego Szersznika, znalazł gościnne przyjęcie. Naprawdę jednak oczekiwał przybycia związkowych z Potutor. Rozeszli się, jak wielu innych, bezradnie, a gdy nadto ludność pomorzanska poczęła się burzyć i wygrażać powstańcom, dał Wiśniowski pozostałym przy nim garstce zlecenie rozejścia się, sam zaś, nie czując się dość bezpiecznym w Pomorzanie, udał się do Manajowa, który z dawien dawna stano il przystulek dla emisariuszów, gdyż przebywały tamże jako cząstkowi właściciele, znane z patriotyzmu rodziny Szczuckich, Zamorskich, Kruszelnickich i Garwolińskich. Widocznie jednak dążył Wiśniowski do swej kryjówki nienajkrótszą drogą, gdyż przybył tam dopiero około piątego marca, a tymczasem między ludem okolicznym rozeszła się wiadomość o ogłoszonej na jego głowę nagrodzie rządowej w sumie tysiąca złotych reńskich. Doszedłszy do Manajowa, nie udał się Wiśniowski do wsi, lecz chcąc się doczekać zmroku, ukrył się na brogu siana w dochlepkiej pasiece, gdzie znalezony drogą, zapalił fajkę. Dym z niej ulatujący zwrócił uwagę przechodzącego chłopca, Iwana Budnika, który zajrzawszy do wnętrza obejścia spostrzegł

na ścianie leżącego księdza. W tem bowiem przebraniu sądził Wiśniowski, iż zdola pozyskać łatwiej pomoc ludu podczas ucieczki. Nieznany ksiądz opowiedział Budnikowi, że jest Benedyktem Lewińskim, duchownym z za kordonu, ściganym przez rząd rosyjski z powodu nieprzyjęcia szczytny. Budnik wysłuchał owiej opowieści, udając, że jej wierzy, i przyrzekłszy Wiśniowskemu, iż niebawem przyniesie mu posilek, udał się poprzedz do ruskiego parochian w Batkowie, księdza Strumińskiego, po radę. Ksiądz doradził chłopcu ujęcie zbiega i odstąpienie go do Złoczowa, co też uskutecznił Budnik, dobrawszy sobie do pomocy brata swego, Ałanazego, tudzież kilku sąsiadów. Pojmany nie stawiał wcale oporu swym przesładowcom, którzy go pod strażą odwieźli do urzędu cyrkularnego w Złoczowie.

Zamoręki, dowiedziawszy się o schwytniu nieznanego księdza, w którym dorozumiewał się Wiśniowskiego, postanowił go ratować i co rychłej popieszył do Złoczowa. W rzeczy samej udało mu się wyprzezdzić ołchopski konwój i usilnie przedstawianiami zdołał nakłonić miejscowego starostę, Andrzejkowskiego, iż rzekomego księdza kazał pozostawić na wolnej stopie w mieście. Za kilka dni przyjaciele mieli ułatwić Wiśniowskemu ucieczkę. Los zrzadził inaczej. Podobno jeden z więźniów stanu, przywieziony do Lwowa, wygadał się w śledztwie, iż widział w Złoczowie Wiśniowskiego... Zaraz też wysłano na miejsce aktuarjusza kryminal-

nego, Wiktora Sellyeya, który znalazł go jeszcze z czasów poprzedniego śledztwa. Za przyjazdem do Złoczowa nie omisszał Sellyey wskazać, że pod sutanną mniemanego Lewińskiego ukrywa się tak pilnie poszukiwany emisariusz, którego też okutego w kajdany przewieziono do Lwowa. Budnicy otrzymali judaszową nagrodę.

Zmarli: Dr. Marjan Szolajski, lekarz obwodowy w Wy-pawie (Wippach), urodzony w Krakowie, zmarł w Wy-pawie dnia 26. lipca w 35 r. życia.

Pamięci męczenników!

W pięćdziesiątą rocznicę.

Lwów 31. lipca.

W dniu dzisiejszym polska ludność Lwowa obchodzi półwiekową rocznicę stracenia na hańbiącym drzewie szubienicy szlachetnych idei narodu...

Dziś z owego wzgórze hańby i męczeństwa dominuje nad sąsiednią dzielnicą kamień, postawiony przez wzdziętych rodaków...

Z tą gęstą i gęstą mgłą dziejowej postacie straconych nabierają jakiejś innej barwy, innego, szerszego charakteru, aniżeli to było dotąd...

Dlatego obowiązuje jesteśmy do podwoj-nie i potrójnie gorące dla naszych nie-zapomnianych bohaterów-męczenników...

Przypuszczamy, że w ubiegłych latach zna-czna część publiczności wstrzymywała się od udziału w obgry przed rozruchami...

Obchód Wiśniowskiego.

Lwów 31. lipca.

Sala ratuszowa była wczoraj wieczorem widownią wspaniałej manifestacji na cześć Teo-fila Wiśniowskiego.

Hej pochylcie waszą skroń! Przed mogłą wielkich cnót Którą wzniosła obca dłoń, A oplakał polski lud...

Bo w mogile cichej sni. Ten, co serce wielkie miał Go chciał dla nas jasných dni I za Polskę żyć dał.

Hej uderzenie w jeden ton, Piejcie chwale jego, cześć. Niechaj pieści się zmienić w dzwon, Niechaj głosi sławy tręść.

Niech w tych ludzi wnikiem dom, Co na laurach smutnych sni I uderza gdyby grom, I powieścią strazy swą!

Z szumem wiatrów pieśni goń! Po za szczyty polskich gór, I na znaną nutę dźwoni Nieśmiertelnych wielki chór.

Do wieńców wstępować chat I o niebios stropy bij I przez cały wielki świat Spiewaj: Polsko, Polsko żyj!

Po odpiewaniu powyższej kantaty nastąpił odczyt o Teofilu Wiśniowskim, wygłoszony przez p. Stanisława Schnür-Peplowskiego...

Lwów umie *zczyć pamięć* bohaterów!

Obchód wczoraj, który w latach ubiegłych miał charakter bardziej lokalny, zamienił się w wielką narodową manifestację.

Uroczyście nastąpił panował na ulicach Lwowa od samego rana. Wszystkie sklepy były zamknięte.

O godzinie 9. rano odbyło się w kościele OO. Dominikanów uroczyste nabożeństwo żałobne. Na wysokim katafalku otoczonym szeregiem drzew i krzewów...

W nabożeństwie wzięła udział rada miejska z reprezentantami p. Szajerem i Michalskim na czele...

Podczas nabożeństwa chór zjednoczonych towarzysów śpiewackich wykonał mszę żalobną — poczem zabrzmiała modlitwa „Boże coś Polskę“.

O godzinie jedenastej nastąpiło na miejscu stracenia górze Wiśniowskiego — odsłonięcie pamiątkowej tablicy i złożenie przez radę miasta Lwowa żelaznego wieńca.

Oprócz wieńca od rady miejskiej złożono na mogile wszystkie wieńce wymienione powyżej, które przewieziono tu z kościoła.

Pogoda sprzyjała całemu obchodowi.

Krew męczenników.

(Wiersz St. Rossowskiego, deklamowany na onegdajszym obchodzie na cześć Wiśniowskiego przez akad. Pasterza).

Błogosławioną niechaj będzie rana, Z której krew płynię męczeńsko przelana; Bo, jak do źródła, kędy płaci się spieszą Gasić pragnienia ogniem w dniach posuchy,

Zlatują, aby jękiem głuchym nocą, Nieść po krainie gorzką pieśń sierocą; By śpiących budzić, którym dłoń opadła, I obalone podnosić szermierze

Zlatują, aby w tej krwi czystej zdroje, Wetknąć promienne, białe dłonie swoje I pokrawione wnieść z niemym wyrzutem

Ku niebu, które spoziera pogodnie Okiem w błękitny, jak bielmo zasnutem, Na gwałt bez pomsty, na bezkarną zbrodnię.

I póty skarżą się tej krwi czerwieńią, Aż nieba lazur na chmury przemieniają, Aż oko Boże straszny gniewem sędzi Spojrzy ku ziemi męczeństw, kajdan, zgłiszczy I gwałt i zbrodnie z wyżyn w końcu spędzi I swym piorunem tych, co niszczą, zniszczy...

Z izby sądowej.

Brzeżany 31 lipca. (Zaburzenia w Chodorowie).

Przesłuchanie świadków trwa w dalszym ciągu. Zeznania te ostatnie nie przynoszą żadnych nowych szczegółów...

Gospodarstwo przemysł i handel.

Sprawozdanie tygodniowe izby handlowej i przem. o cenach zboża i produktów we Lwowie od 23. lipca do 30. lipca 1897 roku bez opłaty akcyzowej.

Kraków 30. lipca. Na dzisiejszym targu zbożowym na Kleparzu płacono za nową pszenicę: białą od 9-75 do 10-25; czerwoną 10- do 10-60 zł; żółtą 10- do 10-60 zł.

Powódzie.

(Telegramy „Dziennika Polskiego“).

Gorlice 31. lipca. Wylew rzeki Ropy po nawalnych zrzadził olbrzymie spustoszenia. Woda zamuliła grunta i pozrywała mosty.

Wiedeń 31. lipca. Spustoszenia, które poczyniła wezbrana Wiedenska są olbrzymie. Najwięcej ucierpiała roboty prowadzone koło jej regulacji, oraz położone nad nią dzielnice miasta.

Dunaj również wzbiera gwałtownie, wskutek czego wczoraj po południu spuszczone na Dunaj pod Nussdorfem okręt ratunkowy (t. zw. Sperrschiff) w celu powstrzymania gwałtownego naporu wody.

Z prowincji nadchodząca depeze donoszą zeszłą również o powodziach. Wielkie szkody poczyniła powódź w pierwszej linii w Czechach i w Austrii górnej w Salzkammergut, Ischl, Aussee, Gmunden stoją pod wodą.

Ruch kolejowy z Badenu na południe zupełnie wstrzymano. Ofiar w ludziach do tej pory wcale nie ma.

Wiedeń 31. lipca. W Lycen (Lützen, Styria) wezbrana woda poczyniła zniszczenia i grozi niebezpieczeństwem. Ruch kolejowy zupełnie zawieszony.

St. Pölten 31. lipca. Wskutek przerwania przez wezbrane fale walu kolejowego spadły wczoraj w przepaść między Prinersdorfem a Loosdorfem maszyna i cztery wagony pociągu osobowego.

Wiedeń 31. lipca. Skutkiem ulewy zawałił się wczoraj most ks. Schwarzenberga na Wiedence. Z ludzi nikt nie poniósł szwanku.

Wiedeń 31. lipca. Gdy wczoraj deszcz ustal opadł nagle stan wody, zarówno w Dunaju, jak i w Wiedence, później jednak lunął ponowny deszcz i woda znów się podniosła, tak, że sytuacja stała się krytyczną.

Miejscowość Kaiserebersdorf zalana, komunikacja kolejowa z tem miasteczkiem przerwana.

Wiedeń 31. lipca. Wszyscy robotnicy, którzy znajdowali się wczoraj na rusztowaniu mostu ks. Schwarzenberga, w chwili gdy tu szło stawianie naporem wezbranej wody runęło — zostali ocaleni.

Wiedeń 31. lipca. Położenie wskutek wezbrania wody w Wiedence i Dunaju wciąż jeszcze krytyczne, jednakowoż bezpośrednie niebezpieczeństwo na razie zażegnane.

Wrocław 31. lipca. Zewsząd donoszą o katastrofach spowodowanych powodzią. Dotychczas naliczono 16 ofiar.

Z Linc donoszą, że Dunaj tam niesłychanie wezbrał. W Gmunden ruch na ulicach odbywa się na czołnach.

W północnych Czechach liczne wylewy zabraly kilka ofiar ludzkich.

Z Wrocławia donoszą, że wskutek wylewu Odry niższe dzielnice miasta stoją pod wodą, a w Görllitz utonąło ośmioro dzieci.

Na Węgrzech nastąpiły też w kilku miejscach oberwania chmury. Na kolei koszyckobogumińskiej między Preszowem a Nagy Saros, komunikacja przerwana.

Rokowania pokojowe między Turcją a Grecją.

(Telegramy „Dziennika Polskiego“).

Stambuł 31. lipca. Zapowiedziane na wczoraj posiedzenie komisji pokojowej w arsenale nie odbyło się, gdyż odroczone je do dzisiaj dla tego, że ambasador angielski nie otrzymał jeszcze od swego rządu instrukcji.

Jeżeli nie zajdzie jakaś nieprzewidziana przeszkoda, to dziś złożony z 11 paragrafów preliminarz pokojowy zostanie ostatecznie zredagowany i przez mocarstwa przyjęty.

Kanea 31. lipca. Dżewad basza proponuje, aby żandarmerję na Krecie utworzono z Albańczyków, gdyż oni najlepiej nadają się do pełnienia służby w tym kraju górzystym, a nadto rozumieją go grecku.

TELEGRAMY

„Dziennika Polskiego.“

Budapeszt 31. lipca. Wczoraj wieczorem odbyło się posiedzenie stronnictwa liberalnego, na którym Banffy oświadczył, iż rząd wobec tego, że stosunki w parlamencie pomyślnie się złożyły, nie widzi potrzeby stawiania wniosków o zaostrenie regulaminu izby.

Następnie cały szereg mówców wyraził swe zaufanie prezydentowi gabinetu i rządowi, zapewniając, iż Banffy w każdej chwili może liczyć na silne poparcie stronnictwa liberalnego.

Wiedeń 31. lipca. Zmarł tu tajny radca Alfred Arneht, prezes wiedeńskiej akademii umiejętności, członek izby panów, znany historyk austriacki. Największy rozgłos zebrał mu 10-tomowa „Historja Marji Teresy“.

Budapeszt 31. lipca. Zmarł tu w 79 roku życia starszy burmistrz m. Pesztu Rath.

Kilonaj 31. lipca. Przybył tu wczoraj cesarz niemiecki.

Monachjum 31. lipca. Cesarzowa niemiecka przybyła tu w Tegernsee.

Petersburg 31. lipca. Rada miejska tutejsza uchwała wręczyć cesarstwu niemieckiemu, gdy przybędą do Petersburga, chleb i sól, które podane będą na srebrnej tacy, emalowanej według stylu rosyjskiego.

Berlin 31. lipca. Rząd angielski wypowiedział traktat handlowy z Niemcami. Ponieważ termin wypowiedzenia jest jednoroczny, przeto za rok przestanie ten traktat obowiązywać.

Madryt 31. lipca. Dziennik portugalski Secolo donosi, że sytuacja w Lizbonie i w Oporto wciąż jest groźna.

Ruch antyrządowy przybiera coraz większe rozmiary, skonsygnowano więc wojsko i wzmocniono garnizony, a po wszystkich ulicach krążą patrole. Aresztowano wiele osób.

Telegram giełdowy. Wiedeń, dnia 31. lipca godz. — min. —

Table with 3 columns: instrument, price, and date. Includes entries for Alpej, Akcje kredytowe, Kredyty węg., etc.

Z izby handlowej i przemysłowej.

Lwów 31. lipca 1897 r. I. Akcje za sztukę: Kolej gal. Karola Ludwika po 200 zł. m. k. 215-50 do 218-50.

ziemsk. 4% (I. emisja) 97-80 do 98-50. Tow. kredy gal. ziem. 4% los. w 41 1/2 lat. 97-60 do 98-30.

III. Oblig. za 100 zł.: Galic. funduszu propinacyjnego 4% w. a. 98-10 do 98-80. Bukow. funduszu propinacyjnego 5% w. a. II. em. 102-20 do —.—.

IV. Licyt. Miasta Krakowa od 27-25 do 29-25. Miasta Stanisławowa od 42- — do —.—

V. Monety. Dukat ces. 5-60 do 5-70. Napoleon'dor od 9-47 do 9-57. Półimperjal 9-50 do 9-60.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 31. lipca 1897 r. HOTEL ZORZA. R. Grocholski z Rożysk. J. Kellermann z Kańczugi. F. Minkusiewicz z Dukli.

Nadesłane.

(Rubryka ta nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze na siebie żadnej za nią odpowiedzialności).

Haweloki i płaszcze gumowe nieprzemakalne po cenie 9, 9-50, 10, 11, 12 do 50 zł.

MOTYLEWSKI i KRZYSZKOWSKI Lwów plac Marjański nr. 6.

Marjówka wodolecznicza poczta Lwów. Uroczą miejscowość. Wzorowe urządzenie.

Pensjonat bez kuracji odpowiednio taniej.

Advertisement for 'Wszędzie do nabycia! Palcie tutki Niemojowskiego Wszędzie do nabycia!' with decorative border.

Advertisement for 'MATTONIEGO GIESSHÜBLER' mineral water, 'woda mineralna SZOZAWA ALKALICZNA'.

Advertisement for 'najlepszy djetetyczny i orzeźwiający napój' with list of ailments.

Advertisement for 'KAPELUSZE i CYLINDRY najnowsze fasony P. C. Habiga'.

Advertisement for 'Do sprzedania' property in 'solwark w Kołomyi'.

Advertisement for 'W kamienicy przy ulicy Staszica 1. 6'.

Advertisement for 'Najlepszą wodą do picia w czasie grożącej epidemii' by 'Mattonego Giesshubler'.

Advertisement for 'Dr. Leopold Schellenberg' doctor.

